

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ NUTARIMAS

DĖL ŠILUMOS ŪKIO PLĖTROS KRYPTIŲ PATVIRTINIMO

2004 m. kovo 22 d. Nr. 307
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo (Žin., 2003, Nr. [51-2254](#)) 8 straipsnio 1 dalimi ir siekdama pertvarkyti centralizuotą šilumos tiekimą, kad derinant šį būdą su decentralizuotais šilumos šaltiniais vartotojų poreikiai būtų tenkinami mažiausiomis sąnaudomis ir esant minimaliai taršai, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

Patvirtinti šias šilumos ūkio plėtros kryptis:

1. Plėsti konkurencinius santykius šilumos ūkyje:

1.1. Pastatų šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūros srityje – suteikti šilumos vartotojams galimybę pasirinkti pastatų šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūros įmones, sudaryti sąlygas šių įmonių plėtrai.

1.2. Šilumos gamybos srityje:

1.2.1. reorganizuoti ar privatizuoti šilumos gamybos įmones;

1.2.2. įpareigoti šilumos tiekėjus supirkti šilumą, atitinkančią kokybę, tiekimo patikimumo, aplinkos apsaugos reikalavimus, iš nepriklausomų šilumos gamintojų, kurių parduodamos šilumos kaina (įvertinus išlaidas jai perduoti) yra mažesnė už šilumos tiekėjo gamybos kainą ar kitų nepriklausomų šilumos gamintojų parduodamos šilumos kainas (įvertinus išlaidas jai perduoti);

1.2.3. sudaryti palankesnes sąlygas naudoti šilumos gamybai įvairesnių rūšių kurą (mažo sieringumo mazutą, krosnių kurą, suskystintąsias dujas, medieną, jos granules, šiaudus), siekti, kad šių rūšių kuras būtų prieinamesnis smulkiems šilumos gamintojams.

2. Planingai plėtoti šilumos ūkį:

2.1. Savivaldybių lėšomis rengti ir savivaldybių, įmonių bei vartotojų lėšomis įgyvendinti savivaldybių šilumos ūkio specialiuosius planus:

2.1.1. aprūpinant vartotojus šiluma ir energijos ištekliais šilumai gaminti, derinti valstybės, savivaldybių, energetikos įmonių, fizinių ir juridinių asmenų ar jų grupių interesus;

2.1.2. išsaugant esamas centralizuoto šilumos tiekimo sistemas ten, kur jas naudoti tikslinga ir efektyvu tiek aplinkosaugos, tiek ekonominiu požiūriu, ir geriau panaudojant šių sistemų pranašumus, sparčiau diegti technologines naujoves, diversifikuoti kurą ir mažinti iš šilumos gamybos įrenginių išmetamų į aplinką teršalų kieki;

2.1.3. vadovautis nacionaliniais energetikos prioritetais, racionalia bendros šilumos ir elektros energijos gamybos plėtra, efektyviu turimų vietinių ir atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimu, atsižvelgti į esamą ir prognozuojamą energetikos sektoriaus infrastruktūrą pagal energijos tiekimo saugumo, patikimumo ir aplinkosaugos kriterijus;

2.1.4. numatyti vartotojams galimybę planuojamuose naujuose mikrorajonuose pasirinkti pageidaujamą pastato šildymo būdą.

2.2. Tobulinti ir plėtoti Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos kuriamą šilumos ūkio įmonių ir jų veiklos duomenų bazę, kad sukaupti duomenys būtų panaudoti mokslo tyrimams, šalies šilumos ūkiui planuoti, plėtros kryptims atnaujinti, taip pat šilumos ūkio įmonių veiklos monitoringui ir kontrolei.

3. Plėtoti kogeneracinių elektrinių pajėgumus, siekiant didinti energijos generavimo efektyvumą ir mažinti aplinkos taršą:

3.1. Nustatytąja tvarka ir kainomis superkant kogeneracinių elektrinių gaminamą elektros energiją, skatinti šių elektrinių, pagrįstų šilumos poreikiu, plėtrą; prognozuoti tikslingumą įmonių ir privačių investuotojų lėšomis (jeigu įmanoma, panaudojant ir Europos Sąjungos fondų paramą), atsiradus naujų elektros galių poreikiui, statyti naujas arba modernizuoti esamas kogeneracines elektrines:

3.1.1. modernizuoti Vilniaus ir Kauno kogeneracines elektrines ir pastatyti demonstracinę naujo tipo kogeneracinę elektrinę Panevėžyje;

3.1.2. iki 2015 metų pastatyti kogeneracines elektrines Šiauliuose ir Klaipėdoje;

3.1.3. iki 2020 metų pastatyti maždaug 400 megavatų bendros galios kogeneracines elektrines Alytuje, Marijampolėje ir kituose miestuose.

3.2. Modernizuoti esamus ar įrengti naujus šilumos generavimo įrenginius, atsižvelgiant į kogeneracijos panaudojimo galimybę.

3.3. Pasiiekti, kad 2020 metais:

3.3.1. kogeneracinėse elektrinėse gaminama elektros energija sudarytų ne mažiau kaip 35 procentus bendro elektros energijos balanso;

3.3.2. kogeneracinėse elektrinėse gaminama šiluma sudarytų ne mažiau kaip 75 procentus bendro centralizuotai tiekiamos šilumos balanso.

4. Mažinti aplinkos taršą, šilumos gamybai naudojant įvairių rūšių energijos išteklius:

4.1. Statant naujas katilines, rekonstruojant esamas ir parenkant naudojamą kurą, pirmenybę teikti vietiniams, atsinaujinantiesiems energijos ištekliams, gamtinėms dujoms ir nekenksmingoms organinėms medžiagoms.

4.1¹. Atsižvelgiant į vietinių medienos išteklių, kuriuos galima naudoti kaip kurą, potencialą, siekti, kad 2010 metais katilinių, kūrenamų vietine mediena, suminė galia šalies mastu neviršytų 730 MW, o naujas medieną naudojančias didesnės negu 2 MW instaliuotos galios katilines statyti tik atlikus apsirūpinimo medienos ištekliais galimybių studijas.

4.2. Įgyvendinant Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimus dėl kurą deginančių įrenginių į orą išmetamų teršalų kiekio apribojimo:

4.2.1. siekti, kad katilinių ir elektrinių išmetamosiose dujose sieros dioksido kiekis neviršytų teisės aktuose nustatytų normų;

4.2.2. nuo 2015 metų Vilniaus 2-ojoje ir 3-iojoje termofikacinėse, Kauno termofikacinėje, Petrašiūnų ir Mažeikių kogeneracinėse elektrinėse deginti vien gamtines dujas arba įrengti sieros pašalinimo iš dūmų įrenginius.

4.3. Tobulinant energijos gamybos iš vietinių, atsinaujinančiųjų ir atliekinių energijos išteklių skatinimo ir jos supirkimo tvarką, diegiant konkurenciją tarp gamintojų, taikant skaidrią ir nediskriminacinę ekonominių svėrtų sistemą (numatančią palankesnes sąlygas investicijoms, didesnes elektros energijos supirkimo kainas), atsižvelgiant į nacionalinius interesus ir šalies tarptautinius įsipareigojimus, siekti, kad:

4.3.1. šiluma, pagaminta iš vietinių, atsinaujinančiųjų ir atliekinių energijos išteklių, 2010 metais sudarytų 17 procentų, 2020 metais – 23 procentus bendro šilumos gamybos balanso;

4.3.2. iki 2010 metų būtų pastatytos 2 ar 3 mažos kogeneracinės elektrinės, deginančios medieną, jos atliekas, šiaudus ir kitus atsinaujinančiuosius išteklius.

4.4. Naudoti šilumai ir elektrai gaminti komunalines atliekas, taip pat atliekinę šilumą (jeigu tai tikslinga ekonominiu ir ekologiniu požiūriu), numatant galimą atliekų deginimo įrenginių statybą:

4.4.1. iki 2010 metų – Vilniuje (numatomas metinis pajėgumas – maždaug 200 tūkst. tonų komunalinių atliekų);

4.4.2. po 2010 metų – Alytuje, Kaune ir Klaipėdoje.

4.5. Siekiant užtikrinti darnios plėtros principų įgyvendinimą šilumos ūkyje ir vykdyti tarptautinių konvencijų bei Europos Sąjungos direktyvų nuostatas:

4.5.1. parengti reikiamus dokumentus ir sukurti sistemą Jungtinių Tautų Bendrosios klimato kaitos konvencijos Kioto protokole Europos Sąjungos teisės aktuose nustatytiems mechanizmomis įgyvendinti;

4.5.2. tobulinti aplinkos apsaugos mokesčių sistemą, skatinančią didinti energijos efektyvumą ir mažinti neigiamą poveikį aplinkai, laikantis principo, kad už taršą turi mokėti visi teršėjai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1271](#), 2005-11-24, Žin., 2005, Nr. 139-5020 (2005-11-26)

5. Didinti šilumos vartojimo efektyvumą namų ūkyje:

5.1. Įgyvendinant Nacionalinės energijos vartojimo efektyvumo didinimo programos priemones, atnaujinti pastatus, modernizuoti jų energetikos ūkį.

5.2. Rekonstruojant šildymo ir karšto vandens sistemas daugiabučiuose namuose, laipsniškai likviduojant grupines boilerines ir gerinant pastatų šiluminę izoliaciją, mažinti gyventojų išlaidas patalpoms šildyti.

6. Modernizuoti šilumos tiekimo (taip pat apskaitos ir parametrų kontrolės) sistemas, didinti šilumos vartotojų galimybes įsirengti šilumos reguliavimo įrenginius ir pagal poreikius reguliuoti temperatūrą patalpose, atsiskaityti su šilumos tiekėjais už realiai suvartotos šilumos kieki.

7. Įgyvendinti teisinės ir ekonominės priemonės, skatinančias ūkio subjektus dalyvauti renovuojant daugiabučius namus.

Ministras Pirmininkas

Algirdas Brazauskas

Ūkio ministras

Petras Čėsna

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1271](#), 2005-11-24, Žin., 2005, Nr. 139-5020 (2005-11-26)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2004 M. KOVO 22 D. NUTARIMO NR. 307 "DĖL ŠILUMOS ŪKIO PLĖTROS KRYPTIŲ PATVIRTINIMO" PAPILDYMO

*** Pabaiga ***

Redagavo: Angonita Rupšytė (2005-11-28)

anrups@lrs.lt